

Svatojánek

PROSINEC
2013

Informační zpravodaj obecního úřadu Svatý Jan pod Skalou a Svatojánské společnosti

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

Novoroční přání starosty obce

Vážení spoluobčané,

dovolte, abych vám s celým zastupitelstvem obce popřál klidně prožité Vánoce, mnoho radostí, nejen z dárků, které najdete pod vánočním stromečkem, ale i z vánoční atmosféry, kterou asi všichni vnímáme jinak, než dny všední. Nadcházející rok některé z nás vyzývá k předsevzetím a zamyšlením, co a jak sami v sobě nebo ve vztahu k druhým změním k lepšímu. Co si nemůžeme předsevzít, je zdraví, a tak i to ať vás provází po celý příští rok.

A co v nadcházejícím roce čeká obec? Do nového roku vstupuje zcela bez dluhů a po patnácti letech úmorného splácení úvěrů a úroků z úvěrů bude moci do výkazů v kolonce „Dluhová služba“ uvádět nulu. Jde o velký zlom ve financování obce, který se příznivě projeví při sestavování rozpočtů. Slýchávám názory, že zadlužená obec rovná se špatně hospodařící obec. Já osobně tento názor nezastávám. Samozřejmě vždy záleží na tom, na co si půjčujeme, v jaké míře a jestli jsme schopni splácet bez drastických škrtů na službách obyvatelstvu. V našem případě šlo o úvěry, pomocí kterých obec mohla zafinancovat svůj podíl na projektech, které byly spolufinancovány ať už krajským nebo státním rozpočtem nebo z fondů Evropské unie, a to na základě žádostí obce o přidělení dotace. Troufám si tvrdit, že naše obec má vysokou úspěšnost při získávání dotací, i když ne všem žádostem bylo vyhověno. Na dotaci není právní nárok, peněz v rozpočtech a fondech, ze kterých jsou dotace čerpány, ubývá, zatímco žadatelů přibývá. Přes to všechno obec získala z dotací 12 milionů korun, které použila např. na opravu místních komunikací, postavení obecních bytů, rekonstrukci a přestavbu bývalé školy na hotel s restaurací, opravu hřbitovní kaple, márnice, úpravu hřbitovních ploch a vybudování chodníků na hřbitově, rekonstrukci veřejného osvětlení, opravu budovy obecního úřadu, opravu autobusové zastávky, vybudování dětského hřiště, sportoviště, vodovodu atd. Výčet není úplný a nemůže být obsahem tohoto článku. Pro rok 2014 obec požádala o tři dotace – na opravu místní komunikace v Sedlci, rekonstrukci čistírny odpadních vod u domu č.p. 6 a vybavení jednotky sboru dobrovolných hasičů zásahovým vybavením. V souvislosti s dotacemi bych se ještě rád zmínil o tom, že zastupitelstvo na svém posledním zasedání rozhodlo, že správní obvod naší obce územně zařadí do nově vznikající Místní akční skupiny Jihozápad a přidá se k dalším obcím, které mají důvody a chuť být účastny v nově vznikajícím uskupení. Důvody jsou zřejmé – doufejme, že snazší možnost čerpání nejen evropských dotací, ale i dotací státních, a to na smysluplné projekty, které obec opravdu potřebuje zrealizovat. Projekty na propagaci obce a regionu, nejsou to hlavní, co obcím chybí a co je trápí. Podaří-li se, a MAS Jihozápad bude opravdu založena, budou moci žádat o dotace i podnikatelé a neziskové organizace, které mají sídlo v našem územním obvodu (např. Sbor dobrovolných hasičů, Svatojánská společnost, VOŠP atd.).

Rozpočet obce na rok 2014 byl schválen ve výši tří milionů korun. Největší výdaje bude představovat rekonstrukce ČOV u domu č.p. 6, která už se nedá odkládat a dokončení územního plánu obce. Nemalé částky jsou vyhrazeny i na opravy a úpravy místních komunikací, údržbu veřejného osvětlení, bytového a odpadového hospodářství. Mám přání, aby v nadcházejícím roce nepostihla naši obec žádná povodeň ani jiná přírodní pohroma a aby příští rok byl pro rozvoj naší obce rokem úspěšným...

Pavel Vokál, starosta obce

program obnovy obce

Bude pro nás příští rok úspěšný?

Naše obec se v příštím roce zapojí do celostátní soutěže Vesnice roku 2014. Na svém řádném zasedání konaném 16.12.2013 o tom rozhodlo obecní zastupitelstvo. V této soutěži není Svatý Jan pod Skalou žádným nováčkem. Po splnění všech daných podmínek se poprvé naše obec do celostátního klání venkovských sídel přihlásila již v roce 1996. Tehdy jsme uspěli a v krajském kole soutěže získali Modrou stuhu za mimořádnou úroveň kulturního a společenského života. Druhý pokus následoval

v roce 1999 a byl výrazně úspěšnější. V rámci Středočeského kraje jsme získali ocenění nejvyšší, tedy Zlatou stuhu, a v celostátním hodnocení jsme se umístili na neuvěřitelném třetím místě. Tento úspěch nás nejen potěšil a povzbudil do dalšího úsilí o rozvoj obce, ale obohatil obecní pokladnu o téměř milion korun. Po několikaleté přestávce jsme se v roce 2009 opět do soutěže přihlásili. Tento pokus ocenila krajská hodnotící komise cenou za nejlépe vedené obecní kroniky v rámci kraje. Cenu za tento úspěch ve výši 30 tisíc korun jsme přebírali v Lánech, které se toho roku staly Středočeskou vesnicí roku.

Díky předchozím zkušenostem ze soutěže víme, na co hodnotící komise upínají svoji pozornost. Dobře si také uvědomujeme, jakým složitým rozvojem prošla naše obec v nedávné minulosti a jak bohatý je u nás kulturní a společenský život. Pochlubit se dnes můžeme také bohatou činností našich občanských sdružení. Jednoduše řečeno. V pestré paletě vesnic, které se o úspěch ve „Vesnici roku“ budou v příštím roce ucházet, se Svatý Jan pod Skalou určitě nemá za co stydět a naděje na úspěch alespoň v některé z kategorií soutěže určitě existuje. O dalším postupu a o přípravách na účast v soutěži budeme prostřednictvím obecního zpravodaje pravidelně informovat.

Jiří Ševčík, místostarosta obce

Obecní muzeum

Jak již všichni jistě víte, o letošních Velikonocích zahájilo u nás svůj provoz nové Obecní muzeum. V prvním patře staré obecní školy byla zřízena expozice seznamující návštěvníky s bohatou, vzdálenou i nedávnou historií Svatého Jana pod Skalou. Jedna z místností je také věnována místním řemeslům a historickému vybavení domácností. Ve třetí části muzea je ukázka z práce ve zdejších vápencových lomech a v domácích hospodářstvích. Muzeum bylo budováno téměř výhradně svépomocí a celá expozice je vybavena exponáty, které jsme dlouhodobě shromažďovali. Se zařízením muzea nám významně pomohlo vedení Muzea Českého krasu v Berouně, které nám ochotně zapůjčilo prosklené vitríny. Dnes, kdy se blíží konec roku, můžeme konečně činnost muzea bilancovat. Návštěvnost dosáhla počtu téměř dvou tisíc osob. Na vstupném se vybralo necelých 23 tisíc korun, přičemž děti a školní zájezdy vstupné neplatí. O spokojenosti návštěvníků pak nejlépe vypovídají zápisy v návštěvní knize. Tyto zápisy i ohlasy potvrzují skutečnost, že myšlenka zřízení muzea naší obce byla správná a ze svého pohledu si dovoluji tvrdit, že i nadčasová. Současně si ale dobře uvědomuji, že stejně jako všechna muzea u nás, nebude ani to naše výdělečným zařízením a zařadí se mezi zařízení příspěvková. To je také důvod, proč budeme na jeho vybavení a provoz žádat o dotace. Závěrem tohoto příspěvku bych rád poděkoval všem dobrým lidem, kteří se podíleli na vzniku muzea. Všem, kteří pomohli, nebo v budoucnu pomohou, svým darem k obohacení expozic. Poděkování chci vyjádřit také paní Daně Šantorové, která ve svém volném čase ochotně zastávala funkci průvodkyně. Všechny spoluobčany bych chtěl pozvat na sedmý ročník výstavy „Medové vánoce v muzeu“. Tato výstava je v letošním roce mimořádná i tím, že je volně zakomponována do stále muzejní expozice. Věřím, že návštěvou výstavy obohatíte příjemné prožití vánočních svátků, které vám všem touto cestou z celého srdce přeji.

Jiří Ševčík, místostarosta obce

Bezpečnost především

Na základě letitých urgencí byla po mnoha letech vyspravena kritická zatáčka za „Mlejnem“ (čp.16) ve Svatém Janě směrem na Loděnici. Propadlá silnice zde způsobila v minulosti řadu dopravních nehod. Nejvážnější byla nehoda linkového autobusu předminulou zimu, který na zledovatělém povrchu musel zastavit protijedoucímu autu a sklouzl ze šikmé silnice do nebezpečné strže. Odtud ho několik hodin vyprošťovala těžká technika. Zatáčka byla navýšena několika vozy asfaltu a opatřena svodidly. Nejkritičtější místo na silnici Hostím-Loděnice tak bylo zabezpečeno. V rámci protipovodňové prevence provedla Správa a údržba silnic také čištění koryta Kačáku pod mostem za Sv. Janem směrem k Hostímu. Došlo zde i na vykácení náletových dřevin a nové odvodnění mostu, který letos oslavil 25 let své existence. (JŠml)

Kontejnery byly zapáleny úmyslně

Koncem měsíce října byly do Záhrabské dodány tři nové kontejnery na tříděný odpad. Poprvé v historii zde byl k radosti místních obyvatel umístěn i kontejner na tříděný papír. Navrácení kontejnerů na původní místo, odkud byly kvůli zakládání černých skládek v jejich okolí na jaře odstraněny, však nemělo dlouhého trvání. Ani ne po deseti dnech od jejich dovezení někdo kontejnery úmyslně podpálil. Do příjezdů hasičů z nich zbyla doslova jen hromádka popela a pár drobných kovových prvků. Na úmyslné zapálení poukazuje skutečnost, že pachatel nejprve s použitím náradí vyřadil z provozu zdejší světlo veřejného osvětlení. Jedná se tedy s největší pravděpodobností o úmyslný trestný čin. Hodnota tří kontejnerů přesahuje částku 50 000 Kč. I přes tuto skutečnost je obec nucena situaci s odpady na Záhrabské řešit a na svém prosincovém zasedání odsouhlasila pořízení jiných kontejnerů, tentokrát již pouze na sklo a plasty. Ty budou umístěny na jiném místě v osadě. (JŠml)

Společenský život v obci

Medové Vánoce v Muzeu

Letos již posedmé se koná stále více navštěvovaná výstava o medu, včelách a včelaření. Tentokrát poprvé v prostorách nového Svatojánského muzea. Výstava v muzeu bude o letošních svátcích otevřena 21., 22., 23., 26., 28., 29., 31. prosince a 1., 4., a 5. ledna, vždy od 13 do 17 hodin. Srdečně Vás zveme k příjemnému a medem a perníčky vonícímu Vánočnímu navštívení, které bývá obvykle spojeno i se šálkem medoviny. (JŠ)

Mikulášská nadílka

Ani před letošními Vánoce nezapomněl Mikuláš na svatojánské děti a naděloval. Do svátečně upravených prostor restaurace, kde již nechyběl ani vánoční stromek, přišlo velké množství dětí, jejich rodičů a prarodičů a očekávali příchod Mikuláše. Ten dorazil v doprovodu anděla a několika čertů kolem půl sedmé. Nádherně vyrobené kostýmy umocňovaly sváteční atmosféru. Některé děti se dokonce odvážily sáhnout si na Mikuláše a čerta. Poděkování patří všem, kteří se na přípravách nadílky podíleli, zejména paní Šantorové a Majerové, sboru dobrovolných hasičů a jeho šikovným „švadlenám“ a v neposlední řadě provozovateli hotelu panu Vondřichovi s jeho kolektivem, kteří připravili příjemné prostředí včetně občerstvení pro nás všechny, kteří jsme tam byli... (PV)

Koncert Hudby hradní stráže Lidi nepřilákal

V pátek 18. října se ve Svatojánském kostele konal výjimečný koncert. Vystoupil a zde orchestr Hudby Hradní stráže a Policie ČR spolu s Pražským smíšeným sborem. Obě profesionální tělesa nám zprostředkovala nevšední hudební zážitek, především díky mladému dirigentu a skladateli Janu Zástěrovi. Od něj jsme dostali darem píseň ke sv. Ivanovi, která zde mimo jiné zazněla právě v úpravě pro sbor a dechový orchestr. Celý koncert byl zaznamenán na DVD, které je možné získat na vyžádání u pořadatelů. Celou akci bohužel poznamenala velmi nízká návštěvnost, zaviněná jak neobvyklým termínem (pátek večer), tak i malým povědomím lidí o kvalitách tohoto našeho předního českého orchestru. (JŠml)

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Nový svatojánský pramen pitné vody?

Jsme svědky historické události? Nejspíš nikoliv. Pouze se stalo něco neobvyklého. Z úpatí skály za kostelem (nikoliv z úpatí Křížku) začal ve dnech největších letních dešťů téct nový pramen. Nejprve byl značně umocňován povrchovou vodou z celé rokly vedoucí směrem k Bubovicím, a poté ještě 4. měsíc po povodních stékal vytrvale dál přes pozemek pana Pletánka až do Kačáku. Jak potvrzuje znalec zdejších hydrogeologických poměrů RNDr. Karel Žák, CSc. letošní rok byl mimořádný. Sice srážky na přelomu května a června nebyly extrémně velké (něco přes 100 mm srážek za asi 6 dní) ale byly pěkně rozložené do několika dní, takže míra vsakování vody do podzemí byla neobyčejně velká. V jeskyních u lomu Čeřinka u Bubovic se sledují stavy vody jeskynních jezer od 70. let a letos v červnu tam bylo dosaženo vůbec nejvyššího stavu za celou dobu sledování. Podobné srážkově bohaté období bylo v roce 1941, kdy vyrazila spousta občasných vyvěraček Českého krasu, např. občasná „Tetínská vyvěračka“. Ta v roce 1941 dokonce podemlela železniční trať pod Tetínem (nebyla tedy zřejmě aktivní od 1862 do 1941). Letos je Tetínská vyvěračka také opět aktivní, tekla ale i v roce 2002 a několikrát předtím). Je pravděpodobné, že občasný pramen nad klášterem byl zřejmě v roce 1941 také aktivní, ale žádné dobové záznamy se nám o tom nedochovaly. (MŠ, s přispěním K. Žáka)

Posvívka na koncerty

O Vánocích zazní ve Svatém Janě opět „Rybovka“ i koledy

Tradiční Vánoční koncert ve Svatém Janu pod Skalou se koná opět 23.12.2013, letos již od 18 hodin. Účinkuje berounský pěvecký sbor SLAVOŠ a orchestr VŠE Praha. Dirigent - Haig Utidijan. Na programu - Vánoční písně a Česká mše Vánoční J. J. Ryby. Vstupné: dospělí: 100.- Kč, děti 7-15 let 50.- Kč-. Není bez zajímavosti, že Rybova Česká mše Vánoční zazní v podání Slavoše ve Svatém Janě již po jednadvacáté.

O pěknou a stále více navštívenou tradici se postaral i pěvecký sbor Komodo s Loděnic. Také leto proběhne v jeho podání „Malé štědrodenní zpívání“ - 24. 12. 2013 začátek 14h, vstupné dobrovolné. (JŠml)

Svatý Jan se rozrůstá

Naše obec se vždycky počítala mezi malé a nejmenší. Největší úbytek obyvatelstva nastal v šedesátých letech. Jeden čas se dokonce počítalo s tím, že se před ústím Kačáku postaví přehrada a obec bude zatopena. Naštěstí k tomu nedošlo. Za dob socialismu se jeden čas prosazoval názor, že malé obce jsou neekonomické a že se budou postupně rušit a život se soustředí do střediskových obcí. Když se lidé na veřejné obecní schůzi ptali svých představitelů, co s námi bude, dostalo se jim odpovědi, že všechny domy se postupně zboří a lidé dostanou nové byty v Loděnici nebo v Berouně. Nebylo divu, že za této situace mladí lidé ve Svatém Janě neviděli žádnou perspektivu a odcházeli do měst. Došlo to tak daleko, že počet obyvatel se snížil pod stovku, obec ztratila samostatnost a připadla k Loděnici. V roce 1989 byl celkový stav obyvatel Svatého Jana, Sedlce a Záhrabské celkem 75 trvale přihlášených. V Sedlci bydlelo asi pět vdov a jedna rodina. Rodinné domy se postupně stávaly rekreačními chalupami. Za této situace se po roce 89 několik nadšenců sebralo a došli na okresní úřad s myšlenkou, že chtějí obnovit samostatnost obce. Zkušení úředníci jim to rozmlouvali, že s tímhle počtem obyvatel přece není možné vybrat z místních sedmičlenné zastupitelstvo. Nadšenci se ale nedali odradit a dosáhli toho, že obec byla samostatná. A zastupitelstvo fungovalo a ani jednou se nestalo, že by musely být předčasné volby. Zastupitelé si uvědomili, že první úkol bude vytvořit v obci podmínky pro trvalý růst obyvatel. Záměr se podařilo realizovat a dnes můžeme konstatovat, že v obci žije k dnešnímu dni celkem 178 obyvatel, což je dva a půl násobek stavu z roku 89. Problémy jistě jsou, ale postupně se je daří v rámci finančních možností řešit. I když momentálně nejsou peníze na opravu cest, či dalších potřebných věcí, cítíme, že lidé ve Svatém Janě chtějí bydlet, že zde vidí perspektivu a že se jim zde žije dobře. (BŠ)

INFORMACE SVATOJÁNSKÉ SPOLEČNOSTI

Letošní restaurátorské práce v kostele byly dokončeny

Dne 26. listopadu proběhlo závěrečné předání letos provedených prací v kostele Sv. Jana Křtitele. Letošní práce se soustředily především do prostor věže kostela. Nejvíce viditelným přínosem je opravení přízemní místnosti věže. Ta byla v dobách fungování kláštera (společně s místností v 1. patře věže) používána jako sakristie a byl tudy přímý průchod z klášterních chodeb do kostela. Název „stará sakristie“ se dochoval v písemnostech ještě na počátku 20. století. Po odstranění novějších nátěrů byla v této místnosti odkryta původní renesanční klenba z jednovrstvé hlazené omítky s patrnými zbytky šedých pásů podél žeber. Kromě opravené přízemní místnosti ve věži dále byla v rámci letošních oprav staticky náročně zajištěna kdysi hrubě probouraná klenba ve střední části věže. Od tohoto hrubého stropního otvoru (pro schodiště) se stropem i zdívmem linula velmi nebezpečná trhlinka napříč celou věží, která byla místy široká bezmála 20 centimetrů! Tato v podstatě neviditelná, zato velmi důležitá oprava byla ve stísněných podmínkách věže technicky ze všeho nejnáročnější a nejdražší. Ve věži byla též osazena nová prkenná podlaha ve zvonici, byly osazeny dvojce nové dveře a proběhla výměna dvou posledních oken v kostele. Mimořádně vzácné se ukázalo být okno v sakristii. Jedná se technicky o jediné okno tohoto druhu v celém Středočeském kraji, a proto muselo být zachováno a pečlivě zrestaurováno. Samostatnou kapitolou byla oprava fresky v jeskyni sv. Ivana. Posledním zásahem byla oprava prasklého mramorového obložení u Náhrobku sv. Ivana, které se v loňském roce odtrhlo a spadlo na zem. Letošní práce si vyžádaly náklady ve výši 718 753.- Kč. Tato částka byla ve výši 610 000.- Kč pokryta grantem od Středočeského kraje. Chybějící částkou 59 648.- Kč přispěla na letošní akce svým darem farnosti i Svatojánská společnost. Opravy v příštím roce budou zaměřeny na vnější plášť kostela, který je po 22 letech od poslední opravy viditelně „opotřebovaný“. (JŠml)

Jeskyně Svatého Ivana prokoukla

Jedním z největších lákadél pro návštěvníky obce je bezesporu jeskyně sv. Ivana. Pro celkové stáří a přísnou památkovou ochranu jsou však práce na údržbě jeskyně velmi omezené. Nový člen Svatojánské společnosti pan Jaromír Homr i přesto z vlastní iniciativy očistil podlahu jeskyně až na krásnou původní dlažbu. Ta byla ukryta pod nánosy naplaveného bahna, písku, hlíny a dokonce i betonu. Na těchto pracích strávil několik víkendů a z jeskyně vynesl několik set kilogramů materiálu. Po letošním zrestaurování starobylé fresky „Křest Páně“ dojde v jarních měsících také na očistu památných kamenů a náhrobních desek v jeskyni. Pro vysokou poruchovost halogenových žárovek Svatojánská společnost odsouhlasila nákup vhodnějších úsporných LED světel do jeskyně. Pro novou turistickou sezonu také chystáme vydání nové magnetky právě s motivem jeskynního kostela. (JŠml)